

Byggnader m m på Karlsborgs fästning

1. Slutvärnet. Byggt 1844-1866 med bl.a. förläggning för soldater. Arkitekt Johan Kleen.
2. Garnisonskyrkan från 1854-60 ligger 1 tr upp i Slutvärnets mitt parti. I markplanet finns Fästningsmuseet.
3. De gula husen längs Befälgatan, var ursprungligen bostäder för befäl. Byggdes 1878 och 1893.
4. Fortifikationshuset var det första hus som byggdes på fästningen 1819-20. Idag finns här bostäder.
5. Fästningstorget. Började anläggas redan på 1820-talet.
6. Garnisonshotellet stod färdigt 1884 . Är idag officersmäss och festvåning.
7. Förvaltarbostäderna vid Västra Vallgatan byggdes på 1820- och 30-talen. Idag är de civila bostäder.
8. Bankhuset byggdes för Skaraborgs Enskilda Bank 1920. Idag är det SFV:s kontor.
9. Soldathemmet, byggt 1921 efter ritningar av ark. Ernst Torulf.
10. Tyghuset, tre byggnader uppförda 1834-1842. Här förvarades vapen och annan krigsmateriel.
11. Minörskolan med stubinfabriken. Byggda på 1890-talet. Idag bostäder.
12. Kommendantshuset. Byggdes 1831-38 som konvalescenthus och skulle fungera tillsammans med ett sjukhus, som dock aldrig realiserades. Idag civila bostäder.
13. Post- telegraf- och apotekshuset byggdes 1873-76.
14. Gjuthuset. Ett experimentbygge som uppfördes 1836-42. Stomme av kalkbruk och sten som göts i formar av trä.
15. Gamla kyrkan byggdes 1829-30 och fungerade också som exersishus. Upphörde när nya kyrkan stod klar i Slutvärnet.
16. Bostadshus från 1930- och -40-talen.
17. Persedelförrådet och proviantmagasinet byggdes på 1860- och 1870-talen. Skulle stå emot direkträffar av granateld.

18. Garnisonssjukhuset tillkom 1879-81 och ersatte då Konvalescent huset som fästningens sjukhus. Arkitekt Johan Fredrik Åbom.
19. Vanäs fyr, byggd 1892.
20. Kungsvillan byggdes 1823 som bostad för kung Carl XIV Johan när han var på besök i Karlsborg. Arkitekt Olof Johan Södermark. Idag privat bostad.
21. Träbryggan byggdes i flera etapper från 1828.
22. Kaponjären Strykjärnet byggdes 1831-34 utanför en av vallens

passager. Härifrån kunde man bestryka området utanför vallarna med kanoneld

23. Vätterskolan, byggd 1885 efter ritningar av ark. Lars Kellman.
24. Stormgallret är ett 2,3 km långt och 2,7 m högt stormningsskydd av järn som står på en ca 2 m hög mur utanför vallarna.
25. Stenbryggan, färdig 1821. Här togs kalkstenen i land från stenbrotten i Borghamn. Senare tillbyggd.
26. Stenbryggeområdet - en av få bevarade byggnadshyttor i landet. Här låg smedjor, verkstäder, bagerier mm.
27. Gula Villan byggdes 1898 som kasern för Göta ingenjörsbataljon. Idag vandrarhem och turistbyrå.
28. Götiska Valvet. Huvudinfarten till fästningen. Porten pryds av Carl XIV Johans namnschiffer och ritades i nygotisk stil av major OJ Södermark redan 1823.